

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

PREDMET BIAGINI protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 25308/18)

PRESUDA

STRASBOURG

11. lipnja 2024.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Biagini protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Lorraine Schembri Orland, *predsjednica*,

Frédéric Krenc,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 25308/18) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Aleksandar Biagini („podnositelj zahtjeva”), koji je rođen 1976. godine i živi u Rijeci i kojeg je zastupao g. R. Bilobrk, odvjetnik u Zagrebu, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 24. svibnja 2018.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovoru o zaštiti vlasništva, a da se ostatak zahtjeva odbaci kao nedopušten,

očitovanja stranaka,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 21. svibnja 2024.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se odnosi na rješenje carinskih tijela kojim je podnositelju zahtjeva naloženo platiti carinski dug za uvoz jahte.

2. Jahta je registrirana u Italiji i bila je u vlasništvu talijanskog društva CLS, čiji su jedini dioničari bili supružnici g. G.M. i gđa I.G.

3. Dana 12. travnja 2013. društvo je jahtu dovezlo u Hrvatsku. Hrvatska carinska uprava utvrdila je da su uvjeti za privremeno i uvjetno oslobođenje od uvoznih carina i poreza (dalje u tekstu „privremeni uvoz”) predviđeni člankom 5. Aneksa C Istanbulske Konvencije o privremenom uvozu ispunjeni.

4. Jahta je bila na vezu u marini u Opatiji, a 17. travnja 2013. odvezena je u radionicu za servis i popravak plovila u Bakru, udaljenu približno 14 nautičkih milja, radi redovnog održavanja i popravka. Ondje je ostala do 20. travnja 2013. kada su iz radionice obavijestili G.M.-a da je plovilo spremno i da je vraćeno sa suhog veza natrag u more. U to vrijeme G.M. je bio na poslovnom putu u Švicarskoj, a njegova supruga morala je prisustvovati roditeljskom sastanku u Italiji. Smatrali su da jahtu treba hitno vratiti u marinu zbog opasnosti od oštećenja. G.M. je stoga nazvao podnositelja zahtjeva, profesionalnog skipera, i zamolio ga da to učini.

5. Dok je prevozio jahtu u marinu, podnositelja zahtjeva zaustavila je hrvatska pomorska policija zbog sumnje da je počinio carinski prekršaj. Policija je zaplijenila jahtu, ali ju je nedugo zatim vratila vlasniku, društvu CLS, koje ju je vratilo u Italiju.

6. Protiv podnositelja zahtjeva pokrenuta su dva postupka: (i) prekršajni postupak u kojem mu je 2. srpnja 2014. izrečena novčana kazna u iznosu od 1.000,00 hrvatskih kuna (HRK), što odgovara iznosu od 133,00 eura (EUR), i (ii) upravni postupak za plaćanje carina i poreza na uvoz plovila (dalje u tekstu „carinski dug”). Tijek drugog postupka izložen je u nastavku.

7. Rješenjem od 1. listopada 2013., koje je u žalbenom postupku potvrdilo Ministarstvo financija 29. rujna 2014., carinska uprava naložila je podnositelju zahtjeva platiti carinski dug u iznosu od 433.530,31 HRK, što odgovara iznosu od 57.539,00 EUR.

8. Upravni sud u Rijeci je 28. listopada 2016. odbio podnositeljevu upravnu tužbu, a njegovu naknadnu žalbu odbio je Visoki upravni sud 13. travnja 2017. U postupcima pred tim sudovima podnositelj je zbog svojeg imovinskog stanja djelomično oslobođen (60 %) plaćanja sudskih pristojbi.

9. Domaće vlasti pozvale su se na članak 5. stavak 1. točku (b) Aneksa C Konvencije o privremenom uvozu prema kojem prijevozna sredstva za privatnu uporabu za koja je odobren privremeni uvoz ne mogu koristiti osobe s prebivalištem na teritoriju privremenog uvoza. Budući da je podnositelj zahtjeva imao prebivalište u Hrvatskoj, nije bio ovlašten koristiti se dotičnom jahtom.

10. Podnositelj je tvrdio da se nije mogao smatrati odgovornim za carinski dug jer nije uvezao jahtu u Hrvatsku i nije bio njezin vlasnik. Samo je odvezao jahtu iz radionice u marinu na zahtjev ovlaštene osobe vlasnika jer je bila riječ o hitnoj situaciji. Nadalje je tvrdio da carinska tijela nisu uzela u obzir iznimku predviđenu člankom 7. stavkom 1. točkom (b) Aneksa C Konvencije o privremenom uvozu, prema kojem prijevozna sredstva za privatnu uporabu mogu koristiti treće osobe kojima je dana punomoć od strane osoba kojima je odobren privremeni uvoz. Konačno, s obzirom na njegov nizak dohodak i obiteljsku situaciju, plaćanje dotičnog carinskog duga za njega je predstavljalo prekomjeran financijski teret.

11. U odgovoru su se vlasti pozvale na drugu rečenicu članka 7. stavka 1. točke (b) Konvencije o privremenom uvozu na temelju koje svaka ugovorna strana može utvrditi uvjete pod kojima je osobi koja živi na njezinu teritoriju dopušteno koristiti prijevozno sredstvo za privatnu uporabu za koje je odobren privremeni uvoz. Na temelju hrvatskog prava važećeg u to vrijeme, točnije članka 267. stavka 1. Uredbe za provedbu Carinskog zakona, fizičke osobe s prebivalištem u Hrvatskoj mogle su upotrebljavati takvo prijevozno sredstvo ako ih je za to ovlastila osoba na čije je ime to prijevozno sredstvo registrirano, ali samo ako se ta osoba u trenutku upotrebe nalazila na hrvatskom državnom području. Budući da G.M. nije bio u Hrvatskoj kada je zamolio podnositelja zahtjeva da odveze jahtu u marinu (vidi stavak 4. ove presude), podnositelju nije bilo dopušteno upotrebljavati jahtu.

12. Rješenje carinskih tijela kojim je podnositelju zahtjeva naloženo platiti carinski dug temeljilo se na: (i) stavku 1. članka 207. Carinskog zakona, kojim je predviđeno da carinski dug nastaje, *inter alia*,

neispunjavanjem uvjeta za privremeni uvoz, i (ii) stavku 3. tog članka, u kojem se „carinski dužnik” definira kao osoba koja je morala ispuniti te uvjete.

13. Dana 1. kolovoza 2017. podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu u kojoj je tvrdio, *inter alia*, da mu je naloženo platiti carinski dug za jahtu koja nikada nije bila u njegovu vlasništvu i koja je vraćena vlasniku i odvezena natrag u Italiju (vidi stavak 5. ove presude). Nadalje je tvrdio da je rješenje carinskih tijela bilo nezakonito i da je primijenjeni domaći zakon bio nepredvidljiv. Pozvao se na članke Ustava Republike Hrvatske kojima se jamči pravo na jednakost pred zakonom, sudska kontrola pojedinačnih akata upravnih vlasti i pravo na pravičan postupak.

14. Podnositelj zahtjeva zatražio je od Ustavnog suda i da odredi privremenu mjeru kojom odgađa ovrhu pobijanog rješenja dok taj sud ne odluči o njegovoj ustavnoj tužbi. Ustvrdio je da ima ispodprosječan dohodak i da bi mu ovrha carinskog duga uzrokovala nepopravljivu štetu jer bi mu ugrozila egzistenciju.

15. Dana 25. siječnja 2018. Ustavni sud odbio je podnositeljevu ustavnu tužbu, a 6. veljače 2018. o svojoj odluci obavijestio njegova punomoćnika.

16. Podnositelj zahtjeva pred Sudom je prigovorio, na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, da mu je u danim okolnostima rješenjem domaćih tijela kojim je njemu, umjesto vlasniku jahte, naloženo platiti carinski dug nametnut prekomjeren financijski teret. Prigovorio je i da je primijenjeni domaći zakon bio nepredvidljiv.

OCJENA SUDA

NAVODNA POVREDA ČLANKA 1. PROTOKOLA BR. 1 UZ KONVENCIJU

A. Dopuštenost

17. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva jer se u svojoj ustavnoj tužbi nije pozvao na članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju ni na odgovarajuću odredbu Ustava Republike Hrvatske (vidi stavak 13. ove presude).

18. Sud je već odbijao slične prigovore o dopuštenosti (vidi, primjerice, *Mesić protiv Hrvatske (br. 2)*, br. 45066/17, stavci 44. – 47. i 49., 30. svibnja 2023. i ondje navedene predmete) i ne vidi razlog da utvrdi drukčije u ovom predmetu. Konkretno, iako se podnositelj zahtjeva doista u svojoj ustavnoj tužbi nije pozvao na članak 1. Protokola br. 1 ni relevantnu odredbu Ustava, prigovorio je zbog istih činjenica i pozvao se na iste pravne tvrdnje kao u svojem naknadnom zahtjevu Sudu (vidi stavke 13 i 16 ove presude). Način na koji je izrazio svoje prigovore pred Ustavnim sudom ne ostavlja sumnju da je isti prigovor naknadno podnesen Sudu. Stoga je,

otvorivši isto pitanje u biti na domaćoj razini, ispunio pretpostavku iscrpljivanja domaćih pravnih sredstva.

19. Prigovor Vlade stoga se mora odbiti.

20. Sud dalje primjećuje da ovaj zahtjev nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije niti je nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

21. Sud ponavlja da se mora smatrati da carine ili pristojbe za uvezenu robu pripadaju području oporezivanja (vidi *Krayeva protiv Ukrajine*, br. 72858/13, stavak 28., 13. siječnja 2022.). Opća načela koja proizlaze iz sudske prakse Suda na temelju članka 1. Protokola br. 1 u pogledu oporezivanja sažeta su u predmetu *Arnaud i drugi protiv Francuske*, br. 36918/11 i pet drugih zahtjeva, stavci 23. – 25., 15. siječnja 2015.

22. Uzimajući u obzir tu sudsku praksu, Sud utvrđuje da je rješenje kojim je podnositelju zahtjeva naloženo platiti carinski dug predstavljalo miješanje u njegovo pravo na mirno uživanje njegova vlasništva.

23. To rješenje temeljilo se na mjerodavnim odredbama Konvencije o privremenom uvozu, hrvatskog Carinskog zakona i povezanih podzakonskih akata (vidi stavke 9., 11. i 12. ove presude). Suprotno tvrdnji podnositelja zahtjeva (vidi stavke 10., 13. i 16. ove presude), primijenjene odredbe domaćeg prava bile su jasne i predvidljive. Miješanje o kojem je riječ stoga je bilo propisano zakonom i težilo je osiguranju plaćanja poreza.

24. Kada je riječ o razmjernosti, pitanje na koje treba odgovoriti jest je li, u danim okolnostima, primjenom poreznog zakona podnositelju zahtjeva nametnut nerazuman teret ili je u bitnome narušeno njegovo imovinsko stanje te tako nije uspostavljena pravična ravnoteža između potrebe za osiguranjem plaćanja poreza i zaštite prava vlasništva podnositelja zahtjeva (vidi, primjerice, *N.K.M. protiv Mađarske*, br. 66529/11, stavak 42., 14. svibnja 2013.).

25. U ovom predmetu podnositelju je naloženo platiti carinski dug kao da je dotična jahta uvezena, unatoč činjenici da ju nije dovezao u Hrvatsku i iako je jahta ubrzo nakon toga vraćena u Italiju (vidi stavak 5. ove presude). Nema dokaza da je podnositelj jahtu upotrebljavao u komercijalne svrhe ili za vlastite potrebe ili da je na drugi način pokušao zloupotrijebiti postupak privremenog uvoza. Štoviše, prema uputi vlasnika u dobroj vjeri je odvezao jahtu iz radionice u marinu smatrajući da je u suprotnom postojala opasnost od oštećenja jahte.

26. Ništa ne ukazuje na to da carinska tijela nisu mogla naplatiti carinski dug izravno od vlasnika jahte (po čijim uputama je podnositelj zahtjeva postupao) ili od novčanog iznosa dobivenog njezinom prodajom. Umjesto toga, iako ju je policija prvotno zaplijenila, jahta je vraćena vlasniku i

dopušteno joj je da napusti Hrvatsku (vidi stavak 5. ove presude), dok je obveza plaćanja duga nametnuta samo podnositelju zahtjeva.

27. Domaća tijela nisu uzela u obzir te elemente (vidi stavke 25. – 26. ove presude), imovinsko stanje podnositelja zahtjeva ili činjenicu da mu je zbog istih događaja izrečena i novčana kazna za carinski prekršaj (vidi stavak 6. ove presude). Umjesto toga, ta su se tijela usredotočila isključivo na zakonitost njegova postupanja. Prema tome, opseg njihova preispitivanja bio je preuzak da bi ispunio uvjet uspostavljanja „pravične ravnoteže” (vidi, primjerice, gore navedeni predmet *Krayeva*, stavak 30.).

28. Kada je riječ o njegovu imovinskom stanju, podnositelj zahtjeva ustvrdio je da, budući da ima skromna primanja i imajući u vidu znatan iznos carinskog duga, taj dug još nije podmirio. Vlada to nije osporila.

29. Prethodna razmatranja dostatna su Sudu za zaključak da je u danim okolnostima nalaganje podnositelju zahtjeva da plati carinski dug za uvoz jahte nametnulo podnositelju nerazuman teret i u bitnome narušilo njegovo imovinsko stanje. Domaća tijela tako su prekoračila svoju široku slobodu procjene u pitanjima oporezivanja i nisu uspostavila pravičnu ravnotežu između suprotstavljenih interesa.

30. Stoga je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

31. Podnositelj zahtjeva potraživao je na ime naknade imovinske štete iznose koji su do sada od njega naplaćeni na temelju pobijanog rješenja (vidi stavak 7. ove presude), kao i zakonske zatezne kamate obračunane na te iznose. Dostavio je relevantne dokaze da su do 28. srpnja 2017. vlasti s njegova bankovnog računa naplatile iznos od 57.716,95 HRK (7.660,00 EUR). Iz sličnog dokumenta carinskih tijela koji je dostavila Vlada proizlazi da je do 19. kolovoza 2019. od njega naplaćeno još 16.984,90 HRK (2.254,00 EUR).

32. Podnositelj zahtjeva potraživao je i 100.000,00 HRK (13.272,00 EUR) na ime naknade imovinske štete i 54.359,10 HRK (7.215,00 EUR) na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i pred Sudom.

33. Vlada je osporila ta potraživanja.

34. Uzimajući u obzir dokumente koje posjeduje, Sud podnositelju zahtjeva dodjeljuje iznos od 9.914,00 EUR na ime naknade imovinske štete koju je pretrpio do 19. kolovoza 2019., uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati. Kada je riječ o preostalom dijelu zahtjeva za naknadu imovinske štete, odnosno zakonskim zateznim kamatama obračunanim na taj iznos i naknadi imovinske štete pretrpljene u naknadnom razdoblju zajedno s tim kamatama, Sud, pozivajući se na svoju sudsku praksu (vidi *Agapov protiv Rusije*, br. 52464/15, stavak 67., 6. listopada 2020.), napominje da podnositelj zahtjeva, na temelju utvrđenja povrede u ovom predmetu, može predložiti obnovu postupka pred upravnim sudovima (vidi stavak 8. ove

presude) i/ili podnijeti tužbu zbog stjecanja bez osnove (vidi *Mindek protiv Hrvatske*, br. 6169/13, stavak 92., 30. kolovoza 2016.). Tužena država treba osigurati i da imovina podnositelja zahtjeva ne bude predmet daljnje ovrhe carinskog duga koji proizlazi iz rješenja carinskih tijela od 1. listopada 2013. (vidi stavak 7. ove presude).

35. Kada je riječ o naknadi neimovinske štete, Sud podnositelju zahtjeva dodjeljuje iznos od 5.000,00 EUR, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati.

36. Konačno, Sud smatra razumnim dodijeliti iznos od 7.215,00 EUR na ime naknade troškova i izdataka nastalih pred domaćim tijelima i pred Sudom, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je zahtjev dopušten
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju
3. *presuđuje*
  - (a) da tužena država mora osigurati da imovina podnositelja zahtjeva ne bude predmet daljnje ovrhe carinskog duga koji proizlazi iz rješenja carinske uprave od 1. listopada 2013. koje nije bilo u skladu s člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju
  - (b) da tužena država podnositelju zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti sljedeće iznose:
    - (i) 9.914,00 EUR (devet tisuća devetsto četrnaest eura) na ime naknade imovinske štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati
    - (ii) 5.000,00 EUR (pet tisuća eura) na ime naknade neimovinske štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati
    - (iii) 7.215,00 EUR (sedam tisuća dvjesto petnaest eura), na ime naknade troškova i izdataka, uz sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva
  - (c) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda
4. *odbija* preostali dio zahtjeva podnositelja za pravednu naknadu.

PRESUDA BIAGINI protiv HRVATSKE

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku
11. lipnja 2024. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Dorothee von Arnim
Zamjenica tajnika

Lorraine Schembri Orland
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524